

Sporti reguleerivad seadused ja konventsioonid (Loeng 2)

Joe Noormets
Tallinna Ülikool, joe@tlu.ee

See töö omab Creative Commons (CC) litsentsi Attribution-Noncommercial-No Derivative Works 3.0. Tutvu litsentsiga:
<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>

SEADUS

(vaba määratlus)

- Seadus on reeglite süsteem, mis on peale sunnitud institutsioonide poolt ja kasutatud toetamaks kodanikukuulekust ning poliitika, majanduse ja ühiskonna toimimist.
- Seadus on tähtsaim inimestevaheliste suhete sotsiaalne vahendaja.

Joe Noormets, 2009

2

KONVENTSIOON

(vaba määratlus)

- Konventsioon on kogum kokkulepitud, tingimuseks seatud või üldiselt aktsepteeritud standardeid, norme või kriteeriume, mis sageli võtavad tegutsemistava vormi.
- Mõnedest konventsioonidest võivad saada seadused ja konventsioonide formaliseerimiseks või järgimise tugevdamiseks võidakse sisse viia regulatiivseid õigusakte.

Joe Noormets, 2009

3

Sporti reguleerivad seadused

- Eesti Vabariigi põhiseadus
- Mittetulundusühingute seadus
- Spordiseadus

- Muud mõjutavad seadused

Joe Noormets, 2009 4

Eesti Vabariigi põhiseadus

- § 48. Igaühel on õigus koonduda mittetulundusühingutesse ja -liitudesse.
Relvi valdavate, samuti sõjaväeliselt korraldatud või sõjalisi harjutusi harrastavate ühingute ja liitude loomiseks on nõutav eelnev luba, mille andmise tingimused ja korra sätestab seadus; Keelatud on ühingud, liidud ja erakonnad, kelle eesmärgid või tegevus on suunatud Eesti põhiseadusliku korra vägivaldsele muutmisele või on muul viisil vastuolus kriminaalvastutust sätestava seadusega; Ainult kohus võib õigusrikkumise eest ühingu, liidu või erakonna tegevuse lõpetada või peatada, samuti teda trahvida.

Joe Noormets, 2009 5

Mittetulundusühingute seadus

- Üldsätted
- Asutamine
- Liikmed
- Juhtimine

Joe Noormets, 2009 6

Spordiseadus

§ 1. Seaduse reguleerimisala

(1) Käesolev seadus sätestab spordi korraldamise üldised organisatsioonilised ja õiguslikud alused, sportlase ja treeneri õigused ja kohustused, olümpiavõitja riikliku toetuse taotlemise ja määramise alused, spordi finantseerimise alused ning spordiürituste korraldamise nõuded ja vastutuse nõuete rikkumise eest.

Joe Noormets, 2009

7

Muud seadused

- ✦ Riigieelarve seadus
- ✦ Tulumaksuseadus
- ✦ Eesti Kultuurkapitali seadus
- ✦ Hasartmängumaksu seadus
- ✦ Huvialakooli seadus
- ✦ Erakooli seadus
- ✦ Kutseseadus
- ✦ Riikliku statistika seadus

Joe Noormets, 2009

8

Sporti reguleerivad konventsioonid

- ✦ Olümpiaharta
- ✦ Euroopa spordi harta
- ✦ Eesti spordi harta
- ✦ Spordieetika koodeks
- ✦ Dopinguvastane konventsioon
- ✦ Jalgpallivõistluste ... konventsioon

Joe Noormets, 2009

9

Olümpiaharta

- ✦ Põhialused
- ✦ Olümpialiikumine
- ✦ Rahvusvaheline Olümpiakomitee
- ✦ Rahvusvahelised föderatsioonid
- ✦ Rahvuslikud olümpiakomiteed
- ✦ Olümpiamängud

Joe Noormets, 2009 10

Euroopa Spordi harta

Artikkel 1: Harta eesmärk

Valitsused, pidades sporti tähtsaks teguriks inimese arendamisel, peavad võtma tarvitusele meetmeid, mis on vajalikud Harta sätete rakendamiseks kooskõlas Spordi Eetika Koodeksi põhimõtetega, selleks et:

Joe Noormets, 2009 11

Euroopa Spordi harta (jätk)

1. võimaldada igal inimesel spordis osaleda ning eriti:

- a. kindlustada kõigile noortele võimalus saada kehalist kasvatust ning omandada spordi põhioskused;
- b. kindlustada kõigile võimalus osaleda spordis ning veeta vaba aega füüsilise tegevusega ohutus ja tervislikus keskkonnas ja koostöös vastavate spordiorganisatsioonidega.
- c. tagada, et igaüks, kellel on huvi ja võimeid, saaks parandada oma sportlikke tulemusi ning saavutada kas isikliku ja /või avalikult tunnustatud tippaseme.

Joe Noormets, 2009 12

Euroopa Spordi harta (jätk)

2. kaitsta ja kujundada spordi moraaliseid ja eetilisi aluseid, spordiga tegelejate inimväärikust ja ohutust; hoides sporti, nais- ja meessportlasi nii poliitilise, kommertsliku kui ka finantsilise ekspluateerimise või muude alavääristavate teguviiside eest, kaasa arvatud keelatud meditsiiniliste ainete kasutamise eest.

Joe Noormets, 2009

13

Eesti Spordi harta

- Eesti Spordi Harta (ESH) on spordiliikumise kui terviküsteemi struktuuri, funktsioneerimise ja arenemise põhimõtete kogum, mis on Eesti spordipoliitika alus, järgimiseks kõigile spordis osalejatele ja soovituslik valitsemisorganeile.
- ESH määratleb spordi koha Eesti ühiskonnas, Eesti spordi üldised eesmärgid ja prioriteetid, organisatsioonilise põhistruktuuri ja juhtimise põhimõtted, sportimise korraldamise ja majandamise peamised teed.

Joe Noormets, 2009

14

Eesti Spordi harta (jätk)

- ESH eesmärgiks on kujundada ühtset nägemust spordist ja sellele toetuvat tasakaalustatud spordipoliitikat, kooskõlastatud tegevust spordielu korraldamisel ja arendamisel Eestis.
- ESH lähtub Eestimaa sporditraditsioonidest ja vajadustest ning järgib Euroopa Spordi Harta, Olümpiaharta ja teiste sporti reguleerivate rahvusvaheliste dokumentide põhimõtteid, peab vaieldamatuks spordi korraldamist Spordi Eetika Koodeksi kohaselt, vabana dopingu kasutamisest ja mistahes vägivallast.
- ESH võetakse vastu ja selles tehakse muudatusi Eesti Spordi Kongressi kui spordiorganisatsioonide ja -üldsuse kõrgeima foorumi poolt.

Joe Noormets, 2009

15

Spordieetika kodeks

Eesmärgid

- Spordi Eetika Kodeksi põhiprintsiip on, et eetilised seisukohad, mis viivad Ausa Mänguni, on kogu spordiliikumise integraalne, mitte lisaelement, ja kehtivad kõigil sporditegevuse tasemetel, olgu see siis sport kõigile või tippasemel võistlussport.

Joe Noormets, 2009 16

Spordieetika kodeks (jätk)

- Kodeks esitab usaldatava eetilise raamistiku võitluseks tänapäevaihiskonna poolt esilekutsutud surve vastu, selle vastu, mis õonestab traditsioonilise spordiliikumise põhimõtteid – ausat võistlust, sportlaste vahelist sõprust ja spordiliikumise vabatahtlikku olemust.
- Arvestades, et tänased lapsed ja noored on homsed võistlusspordis osalejad ja võimalikud sporditähed, on Kodeksi peatähelepanu suunatud laste ja noorte kasvatamisele Ausa Mängu vaimus. Kodeks on samuti suunatud organisatsioonidele ja täiskasvanutele, kellel on otsene või kaudne roll laste ja noorte kaasamisel ja sporditegevuse korraldamisel.

Joe Noormets, 2009 17

Spordieetika kodeks (jätk)

- Kodeks hõlmab põhiseisukohti laste ja noorte õigustest osaleda spordis ja tunda sellest rõõmu ning organisatsioonide ja täiskasvanute vastutust edendada Ausa Mängu põhimõtteid ja tagada nende põhimõtete austamist

Joe Noormets, 2009 18

Dopinguvastane konventsioon

✦ **Artikkel 1.**
Konventsiooni eesmärk

- ✦ Vähendamaks dopingu kasutamist ning kõrvaldamaks seda spordist lõplikult, kohustuvad pooled kooskõlas oma põhiseadusega tegema kõik vajaliku käesoleva konventsiooni ellurakendamiseks.

© Original Art
Reproduction Rights Available from
www.CartoonStock.com

Joe Noormets, 2009 19

Dopinguvastane konventsioon (jätk)

✦ **Artikkel 2. Definiitsioonid ja konventsiooni rakendusala**

1. Käesolevas konventsioonis:

- «doping spordis» tähendab farmakoloogias dopinguna klassifitseeritud ainete või meetodite määramist sportlasele või nende kasutamist sportlase poolt;
- «farmakoloogias dopinguna klassifitseeritud ained või meetodid» tähendab, arvestades ka lõike 2 sätetega, niisuguseid dopinguaineid või -meetodeid, mille asjaomased rahvusvahelised spordiorganisatsioonid on keelustanud ning mis avaldatakse järelevalvegrupi kinnitatud nimekirjades artikli 11 lõike 1 punktis b kehtestatud tingimustel;
- «sportlased» tähendab selliseid isikuid, kes regulaarselt osalevad organiseeritud spordiüritustel.

Joe Noormets, 2009 20

Jalgpallivõistluste ja teiste spordiürituste pealtvaatajate vägivalda ning muid korrarikkumisi käsitlev Euroopa konventsioon

Joe Noormets, 2009 21

